

POSUDEK VEDOUcíHO NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI TOMÁŠE HECLA: “BUDDHISTICKÉ SKUPINY NA OLOMOUCKU”, KRe FF Univerzity Pardubice, srpen 2016

Cíl předkládané práce byl dvojitý: nejen zmapovat přítomnost buddhistických skupin ve vybrané lokalitě naší vlasti, ale také provést sondu do myšlení členů těchto skupin. Tomu odpovídá rozčlenění textu na dva větší celky. Po úvodu T. Hecl zařadil teoretickou část, ve které přehledně popisuje buddhistické skupiny působící v Olomouckém kraji. Druhá, praktická část textu přináší v kapitole čtvrté přehled o použitých výzkumných metodách, v kapitole páté najdeme shrnutí výsledků dotazníkového šetření, v kapitole šesté zjištění z rozhovorů s členy různých buddhistických skupin. V sedmé kapitole T. Hecl komentuje několik zajímavých výsledků svého výzkumu. Následuje závěr, přehled použité literatury a přílohy obsahující přepisy rozhovorů s respondenty.

Přednosti práce: Oceňuji hned několik rozměrů práce. Kontaktování skupin a dosti četná účast na jejich setkáních, poté rozhovory s respondenty, k tomu práce s dotazníky byly časově i jinak dosti náročné aktivity. Výsledkem je velice solidní zmapování aktuálního působení různých buddhistických skupin ve vybraném kraji. Dozvídáme se nejen, že zde působí Bodhi Olomouc, Bodhi Path, Kwan Um, Sótó Zen Česká republika, Dzogčhen Olomouc a Buddhismus Diamantové cesty, ale také, ve kterých místech a jak často se skupiny scházejí, jaké mají aktivity a kolik asi aktivnějších členů. To vše je ale jen rámeček připravující čtenáře na jádro práce: výsledky dotazníkové šetření a rozhovorů s členy skupin. Zde je nutno ocenit, že T. Hecl zvolil náročné téma, inspirované výzkumným programem S. N. Bálagangádhary. Položil si otázku, do jaké míry jsou představy dlouhodobě praktikujících českých buddhistů ovlivněny naším kulturním rámcem, především myšlenkovým dědictvím křesťanství. Podle toho volil otázky výzkumu. Nakonec se mu vrátilo osm vyplněných dotazníků z dvaceti pěti, a rozhovory vedl se čtyřmi praktikujícími, což považuji pro účely bakalářské práce za dostačující sondu k tématu. Výsledky jsou rozhodně zajímavé a umožňují nám nahlédnout do pochopení buddhismu i vlastní cesty k němu z pohledu českých praktikujících.

Za nejzajímavější zjištění považuji fakt, že čeští buddhisté považují většinou cíl své cesty za totožný s křesťanským Bohem, buddhismus jim zcela v křesťanském duchu přinesl odpovědi po smyslu jejich života, a v rozvoji laskavosti a etiky vidí také v těchto různých směrech pouze dvě různé cesty vedoucí ke stejnému cíli. Někteří považují meditaci za období křesťanské modlitby. Na druhé straně většinou nepovažují buddhismus za náboženství, své přijetí buddhistické praxe nechápou jako konverzi, a v několika případech ani nevidí problém v tom, že by člověk byl zároveň křesťanem a buddhistou. Také další výpovědi respondentů by si zasloužily pozornosti, ale vzhledem k rozsahu únosnému pro posudek mohu jen doporučit práci k přečtení.

Nedostatky textu: Poněkud méně zdařilá je analýza výpovědí, kterou T. Hecl nabízí v poslední kapitole. Například diskuse o tom, jak je hledání smyslu života vyjádřením specificky křesťanského myšlení, které těžko najdeme v některých jiných kulturách, by si vyžádalo důkladnější a přesnější rozbor. Také jeho snaha popsat genezi pojmu duchovna (spirituality) a pravdy či pravdivosti jako primárně doktrinálně podmíněných diskusí by potřebovaly více prostoru a souvislejší argumentaci. V teoretické části nacházím faktografickou nesrovnalost ve dvou různých datováních vzniku Frýbovy skupiny Dhamma Group (s. 20-21). V jinak solidním přehledu o jednotlivých buddhistických skupinách na některých místech autor nekriticky přejímá jejich popis zevnitř, který jednoznačně slouží jejich pozitivní prezentaci navenek (např. Bodhi Path o sobě tvrdí, že „vychází z autentického učení dharmy“, a že jejich centra jsou „založena na nesektářském přístupu

k buddhismu“). Jinak text splňuje formální požadavky kladené na bakalářskou práci, jazyková úroveň je solidní, chyb či překlepů málo.

Práci celkově hodnotím jako solidní, autor prokázal schopnost samostatného výzkumu a jeho následného zhodnocení. Text doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení známkou velmi dobře.

V Liberci 16. srpna 2016,

doc. Mgr. Martin Fárek, Ph.D.